

Centralny Rejestr Umów.

**Zakładanie kont, publikowanie umów, wdrożenie procedur
+ wzory do pobrania**

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Spis treści

O autorach	XV
Wykaz skrótów	XVII
Wstęp	XXV
Rozdział I. Podmioty zobowiązane do udostępniania umów w Centralnym Rejestrze Umów	1
1. Ogólne wyszczególnienie jednostek zobowiązanych do prowadzenia CRU	1
2. Organy władzy publicznej, w tym organy administracji rządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały	2
3. Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	3
4. Związki metropolitalne	3
5. Jednostki budżetowe	3
6. Samorządowe zakłady budżetowe	5
7. Agencje wykonawcze	6
8. Instytucje gospodarki budżetowej	6
9. Państwowe fundusze celowe	7
10. Zakład Ubezpieczeń Społecznych i zarządzane przez niego fundusze oraz Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i fundusze zarządzane przez Prezesa KRUS	8
11. Narodowy Fundusz Zdrowia	8
12. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	8
13. Uczelnie publiczne	9
14. Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne	9
15. Państwowe i samorządowe instytucje kultury	9
16. Inne państwowe lub samorządowe osoby prawne	10
17. Bankowy Fundusz Gwarancyjny	10
18. Wyłączenia podmiotowe z obowiązku publikacji umów w Centralnym Rejestrze Umów	11
19. Pytania i odpowiedzi	11
19.1. Szkoła publiczna	11
19.2. Szkoła niepubliczna	12

19.3. Biblioteka gminna będąca IK	12
19.4. Ochotnicza Straż Pożarna	12
19.5. Policja	12
19.6. Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych	12
19.7. Wojewódzki ośrodek ruchu drogowego	13
19.8. Parki narodowe	13
19.9. Prokuratura rejonowa	13
19.10. Wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej	13
19.11. Spółka komunalna	14
19.12. Spółdzielnia socjalna	14
19.13. Powiatowe inspektoraty weterynaryjne oraz inne inspektoraty administracji zespolonej	14
19.14. Obowiązek udostępniania informacji publicznej przez podmioty inne niż JSFP	14
19.15. Spółka Skarbu Państwa	15
19.16. Uczniowski Klub Sportowy	15
19.17. Organ a jednostka budżetowa	15
19.18. Centra Usług Wspólnych	15

Rozdział II. Proces rejestracji umów w Centralnym Rejestrze Umów jako element kontroli zarządczej	17
1. Definicja kontroli zarządczej	17
2. Standardy kontroli zarządczej	18
2.1. Wzmocnienie kompetencji i wiedzy kadry kierowniczej	19
2.2. Odpowiednia kadra jednostki	19
2.3. Odpowiednia struktura organizacyjna	20
2.4. Planowanie działalności	20
2.5. Zarządzanie ryzykiem	20
2.6. Wprowadzenie odpowiednich mechanizmów	21
2.7. Obieg informacji	21
2.8. Ocena i monitorowanie systemu kontroli zarządczej	22
2.9. Odpowiedzialność za kontrolę zarządczą	23
3. Wdrożenie Centralnego Rejestru Umów w ramach budowy systemu kontroli zarządczej	24
3.1. Rekomendowane wymagania techniczne	25
3.2. Dostęp do systemu i uwierzytelnianie	25
3.3. Zarządzanie użytkownikami i uprawnieniami	26
3.4. Wprowadzanie i aktualizacja danych	26
3.5. Integracja z systemami dziedzinowymi	26
3.6. Bezpieczeństwo i zgodność z przepisami	27
3.7. Pierwsze wdrożenie systemu	27
3.7.1. Podział obowiązków i odpowiedzialności	28

3.7.2. Analiza obiegu umów w jednostce	28
3.7.3. Utworzenie wewnętrznego procesu zgłaszania umów	28
3.7.4. Opracowanie katalogu umów podlegających wpisowi	29
3.7.5. Przygotowanie zasad ochrony danych osobowych	29
3.7.6. Nadanie dostępów do systemu	29
3.7.7. Wykonanie wpisów testowych	30
3.7.8. Szkolenie pracowników	30
3.7.9. Zapewnienie dokumentowania mechanizmów kontroli zarządczej ..	30
3.7.10. Pierwszy okres funkcjonowania – okres stabilizacji	30
3.8. Korzyści z wdrożenia procedury	31
3.8.1. Zwiększenie transparentności życia publicznego	31
3.8.2. Wzmocnienie kontroli i nadzoru	31
3.8.3. Ograniczenie ryzyka nadużyć i korupcji	31
3.8.4. Usprawnienie zarządzania informacją	32
3.8.5. Wsparcie dla procesów decyzyjnych	32
3.8.6. Rozwój cyfryzacji administracji	32
3.8.7. Możliwość rozwoju modelu Open Data	32
3.8.8. Standaryzacja procesów i danych	32
3.8.9. Wzrost odpowiedzialności w administracji publicznej	33
3.8.10. Podsumowanie	33
3.9. Ryzyka, problemy i wyzwania wdrożeniowe	33
3.9.1. Identyfikacja ryzyka	37
3.9.2. Przeprowadzenie analizy ryzyka i określenie jego poziomu	39
3.9.3. Reakcja na ryzyko	39
3.9.4. Zarządzanie ryzykiem wprowadzenia Centralnego Rejestru Umów .	40
3.9.4.1. Brak przygotowania organizacyjnego	40
3.9.4.2. Niedostosowanie systemów informatycznych	40
3.9.4.3. Niedobór kompetencji i szkoleń	41
3.9.4.4. Opór przed zmianą	41
3.9.4.5. Problemy interpretacyjne przepisów	42
3.9.4.6. Konflikt między jawnością a ochroną danych	42
3.9.4.7. Presja czasowa i obowiązki sprawozdawcze	42
3.9.4.8. Koszty wdrożenia	43
4. Pytania i odpowiedzi	43
4.1. Automatyczna publikacja umów z wykorzystaniem wewnętrznych systemów obiegu informacji i dokumentów	43
4.2. Wdrożenie systemu publikowania umów w CRU a zarządzanie ryzykiem ...	44
4.3. Zakres systemu kontroli zarządczej w zakresie CRU	45
Rozdział III. Proces zakładania konta w systemie	47
1. Rodzaje kont użytkowników	47

2. Uprawnienia do założenia konta jednostki	50
3. Przygotowanie do rejestracji	50
4. Przygotowanie techniczne	51
4.1. Proces rejestracji – krok po kroku	51
4.1.1. Wejście do systemu	51
4.1.2. Uwierzytelnienie	52
4.1.3. Wybór wniosku	53
4.1.4. Wybór funkcji, w jakiej występujemy	54
4.1.5. Adres e-mail	55
4.1.6. REGON JSFP	57
4.1.7. Dane JSFP	58
4.1.8. Weryfikacja i aktywacja	64
4.2. Proces zakładania konta użytkownika lub nadania uprawnień – krok po kroku	64
4.2.1. Wejście do systemu, adres e-mail	64
4.2.2. REGON JSFP	67
4.2.3. Role	68
4.2.4. Komórka organizacyjna	69
4.2.5. Weryfikacja i aktywacja	73
5. Pytania i odpowiedzi	74
5.1. Zakres treści upoważnienia reprezentanta kierownika jednostki	74
5.2. Wzór pełnomocnictwa i upoważnienia	74
5.3. Skan dokumentu powołania kierownika jednostki	75
5.4. Wniosek o założenie konta a zaświadczenia z wyborów samorządowych ...	75
5.5. Dokument załączony do wniosku o założenie konta zawarty w dwóch plikach	75
5.6. Potwierdzenie za zgodność dokumentów dołączanych do wniosku o założenie konta jednostki	75
5.7. Zmiana nazwiska kierownika jednostki po dacie powołania	76
5.8. Dwa imiona kierownika jednostki	76
5.9. Dane osobowe do wpisania w pełnomocnictwie kierownika dla pracownika	76
5.10. Pełnomocnictwo niespełniające wymogów rejestracji	76
5.11. Składanie wniosków przez jednostki podległe gminie	77
5.12. Wniosek o konto – gmina czy urząd obsługujący gminę	77
5.13. Zespół szkół a zakładanie kont	77
5.14. Jednostki budżetowe zobowiązane do zakładania kont w CRU	78
Rozdział IV. Umowy podlegające publikacji w Centralnym Rejestrze Umów	79
1. Wstępne warunki zakwalifikowania danej umowy do rejestracji w CRU	79
2. Odpłatny charakter umowy	83
3. Zamawiający jako strona umowy	84

---

4. Wykonawca jako strona umowy	87
5. Przedmiot zamówienia	87
5.1. Roboty budowlane	87
5.2. Dostawy i usługi	88
6. Formy umowy	90
6.1. Forma pisemna	90
6.2. Forma elektroniczna	92
6.3. Forma dokumentowa	94
7. Pytania i odpowiedzi	97
7.1. Umowa zawarta w formie wiadomości e-mail	97
7.2. Umowa ustna udokumentowana fakturą	97
7.3. Zawarcie umowy w formie ustnej, gdy regulamin wewnętrzny wymaga formy pisemnej	98
7.4. Umowa zaakceptowana przez wykonawcę poprzez wiadomość e-mail	98
7.5. Umowa podpisana kwalifikowanym podpisem elektronicznym przez zamawiającego i wykonawcę	98
7.6. Umowa podpisana podpisem zaufanym przez zamawiającego i wykonawcę	99
7.7. Wykonanie świadczenia bez potwierdzenia zawarcia umowy	99
7.8. Umowy ramowe i umowy wykonawcze od umów ramowych	99
7.9. Umowa podpisana na rzecz kilku JSFP (zakupy grupowe)	99
7.10. Umowa, od której obie strony odstąpiły przed jej opublikowaniem	100
7.11. Wydatki poniesione z tytułu opłaty parkingowej	100
7.12. Umowy-zlecenia zawarte z nauczycielami przez szkołę podstawową	101
7.13. Informacje o wydatkach poniesionych tytułem opłat sądowych i administracyjnych, mandatów oraz opłat abonamentowych RTV	101
7.14. Wydatki z funduszu socjalnego	101
7.15. Pożyczki z funduszu socjalnego	102
7.16. Rekompensaty wypłacane spółkom kapitałowym w związku z powierzeniem realizacji części zadań publicznych	102
7.17. Opłaty sądowe i administracyjne	102
7.18. Kwoty stanowiące pokrycie przez pracodawcę kosztów noclegu w hotelu pracownika skierowanego w podróż służbową	103
7.19. Umowy o wykorzystanie samochodu prywatnego do celów służbowych	104
7.20. Umowy dotacji ze środków publicznych	104
7.21. Wydatki na szkolenia otwarte, na które JSFP rejestruje swoich pracowników	105
7.22. Umowy kupna nieruchomości ich najmu oraz dzierżawy	105
7.23. Data zawarcia umowy, jeśli zamawiający wysłał zlecenie wykonania usługi pocztą elektroniczną	105
7.24. Umowy zawarte telefonicznie	106
7.25. Ekwiwalenty pieniężne dla strażaków OSP	106

7.26. Wartość umowy w przypadku zamówienia z prawem opcji i wznowienia ...	106
7.27. Wartość umowy – czy należy ująć VAT	107
7.28. Wartość umowy, gdy zrealizowane wydatki są niższe od kwoty wskazanej w umowie	108
7.29. Brak informacji o wartości umowy	108
7.30. Umowy zawarte przed wejściem w życie obowiązkowego CRU	108
7.31. Informacja w CRU o okresie, na jaki została zawarta umowa	108
7.32. Aktualizacja informacji zawartych w CRU	109
7.33. Informacje w CRU o umowie zawartej z osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej	109
7.34. Wartość umowy zawartej na czas nieoznaczony wpisywana do CRU	109
7.35. Umowy na obsługę bankową, kredyty i pożyczki	109
7.36. Wartość umowy podawana w CRU na obsługę rachunku bankowego	110
7.37. Brak kwalifikacji CRU jako rejestru publicznego	110
7.38. Umowy darowizny, użyczenia, ramowe a obowiązek informacji w CRU	110
7.39. Charakter umowy objętej obowiązkiem informacyjnym w CRU	111
7.40. Usuwanie danych z CRU	111
7.41. Załączniki do umowy	111
7.42. Informacja o zamówieniu w formie dokumentowej w CRU	112
7.43. Umowa-zlecenie z pielęgniarkami i lekarzami	112
7.44. Umowy zawierane w ramach wykonywania działalności kulturalnej	112
7.45. Zastrzeżenie w umowach z zakresu działalności artystycznej	112
7.46. Umowy o prowadzenie rodzinnego domu pomocy	113
7.47. Umowy zawierane przez jednostki pomocy społecznej na wykonywanie pieczy zastępczej	113
7.48. Umowy zawierane przez OPS z osobami fizycznymi zlecające wykonywanie przez nie usług opiekuńczych i asystentów rodziny	113
7.49. Umowy zawierane przez urzędy pracy z przedsiębiorcami na realizację form pomocy	114
7.50. Umowy wynajmu pomieszczeń przez JSFP na rzecz podmiotów zewnętrznych	114
7.51. Umowy na grupowe ubezpieczenia pracownicze i umowy na ubezpieczenia majątkowe JSFP	115
7.52. Umowy zawierane w trybie zamówienia z wolnej ręki w tym zamówienia <i>in-house</i>	115
7.53. Uchwały powierzające spółce realizację zadań własnych JST	115
Rozdział V. Zasady wprowadzania danych do Centralnego Rejestru Umów	117
1. Zasada wprowadzania umów przez jednostki, których plany finansowe są obciążane danym zobowiązaniem	117
2. Zakres danych wprowadzanych do Centralnego Rejestru Umów	118
3. Ograniczenia ustawowe	118
4. Termin wprowadzenia danych	119

---

5. Przepisy wykonawcze	120
6. Numer umowy	121
7. Data zawarcia umowy	122
8. Okres, na jaki została zawarta umowa	124
8.1. Umowy zawierane na czas oznaczony	124
8.2. Umowy zawierane na czas nieoznaczony	124
8.3. Sposób oznaczenia okresu, na jaki została zawarta umowa na czas oznaczony	125
8.4. Aktualizacja zapisów w Centralnym Rejestrze Umów w związku ze zmianą okresu, na jaki została zawarta umowa	127
8.5. Zmiana okresu, na jaki została zawarta umowa po jego upływie	129
8.6. Okres, na jaki została zawarta umowa w przypadku prawa opcji i wznowień	130
8.7. Okres, na jaki została zawarta umowa ramowa i wykonawcza	131
9. Oznaczenie stron umowy	132
9.1. Zakres ujawnianych danych	132
9.2. Jednostka samorządu terytorialnego lub Skarb Państwa jako strony umowy	133
10. Wskazanie przedmiotu umowy	133
11. Wartość umowy	134
12. Wskazanie, czy umowa jest finansowana ze środków z budżetu Unii Europejskiej i innych źródeł	135
13. Status umowy	137
14. Dzień zakończenia obowiązywania umowy	138
15. Podstawa prawna nieudostępnienia informacji o umowie	140
16. Podstawa dokonania aktualizacji informacji zawartych w Centralnym Rejestrze Umów	142
16.1. Aktualizacja numeru umowy	142
16.2. Aktualizacja daty zawarcia umowy	143
16.3. Aktualizacja okresu, na jaki została zawarta umowa	143
16.4. Aktualizacja oznaczenia stron umowy	143
16.5. Zmiana przedmiotu umowy	143
16.6. Aktualizacja wartości umowy	144
16.7. Zmiana w zakresie źródła finansowania	144
16.8. Aktualizacja statusu umowy i dnia zakończenia obowiązywania umowy	144
16.9. Aktualizacja podstawy prawnej nieudostępnienia informacji o umowie	144
17. Pytania i odpowiedzi	145
17.1. Zakres danych wprowadzanych do CRU	145
17.2. Dane fakultatywne	145
17.3. Dane wyłączone z publikacji	145
17.4. Termin publikacji	145

17.5. Ujmowanie aneksów wartościowych do umów w CRU	146
17.6. Ujmowanie aneksów terminowych do umów w CRU	146
17.7. Aktualizacja prawa opcji	146
17.8. Zmiany umów w zakresie nieujętych w CRU	146
17.9. Sposób wskazania wartości umowy	147
17.10. Sposób ujmowania wartości umowy, której stroną nie jest płatnik VAT	147
17.11. Aktualizacja wpisów w CRU w przypadku aneksu terminowego zawartego po terminie realizacji umowy	147
17.12. Sposób wskazania wartości umowy przy cenach jednostkowych	148
17.13. Okres gwarancji a status umowy	148
17.14. Zakończenie umowy przed umówionym terminem a status umowy	148
17.15. Wpływ sporu dotyczącego umowy na publikację w CRU	149
17.16. Obowiązek wskazania dnia zakończenia realizacji umowy zawartej na czas nieoznaczony	149
Rozdział VI. Ochrona danych osobowych	151
1. Zasady i zakres ochrony danych osobowych	151
2. Pytania i odpowiedzi	153
2.1. Dane osoby nieprowadzącej działalności gospodarczej, która jest stroną umowy-zlecenia	153
2.2. PESEL i numer dowodu osobistego osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, która jest stroną umowy-zlecenia	153
2.3. Adres zamieszkania osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej	154
2.4. Adres siedziby przedsiębiorcy	154
Rozdział VII. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy o finansach publicznych	155
1. Zagadnienia wstępne	155
2. Odpowiedzialność za naruszenie zasad publikacji umów w Centralnym Rejestrze Umów	156
3. Dyscyplina finansów publicznych – zarys	157
4. Naruszenie art. 34a FinPubU a dyscyplina finansów publicznych	162
5. Odpowiedzialność karna	164
6. Odpowiedzi na pytania	165
6.1. Dyscyplina finansów publicznych a nieopublikowanie umowy lub nieterminowe jej zamieszczenie	165
6.2. Konsekwencje za nieopublikowanie lub nieterminowe opublikowanie umowy w CRU na gruncie ustawy o finansach publicznych	165
Rozdział VIII. Wzory dokumentów	167
1. Upoważnienia	167
1.1. Upoważnienia do zakładania konta	167

1.2. Upoważnienie do reprezentowania kierownika jednostki w zakresie realizacji obowiązków związanych z Centralnym Rejestrem Umów	169
2. Procedura wewnętrzna prowadzenia Centralnego Rejestru Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych	171
3. Regulamin Zamówień Publicznych z uwzględnieniem CRU	181
Aneks	203

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl